

primico (R). Tiu produkto de iu faro plenumita por la unua fojo, kiun la primitivuloj rigardas tabua k oferas al siaj diaĵoj aŭ ŝamanoj: *ĉe la Hebreoj, la ~oj de la grenkampo, de la brutaro, eĉ foje de la homparo lege apartenis al Javeo.*

primuso ☼. Malgranda kuirforno, bruliganta vaporigitan petrolon, ĝenerale uzata en nordaj landoj.

prodiĝi ^G (tr). Malavare disdoni: *la ~inta filo* (Luko XV, 11); *~emulo.*

profilaktiko Z. ☿ Tiu fako de la medicino, kiu esploras la manierojn preventi malsanojn: *persona ~o; ~a procedo, rimedo.*

progresiva. Iom post iom regule pli grandiganta: *~a imposto super la rentoj; altprocenta ~eco de limdepago.*

prohibicelo ⚡. Leĝa aŭ dekreta malpermeso importi aŭ eksporti tiujn aŭ aliajn varojn, fari tiun aŭ alian komercon aŭ industrion (speciale tiujn de la alkoholaĵoj).

propagi (tr) □. Disvastigi laŭ rektaj linioj: *~i la lumon, vibrojn ktp. ~iĝi. Iĝi ~ata: sono ~iĝas kun rapideco de po 340 m. en sekundo.*

propedeŭtiko Z. Prepara, inica instruado.

Propozicelo ALD 2 (Logiko). Juĝo esprimita per vortoj. 3 ☿ △ Formala prezentado de demonstrata teoremo, de pritraktota argumento ktp.

proprietio ⚡. Rajto plene uzadi, disponi k eĉ detrui aĵon, en la limoj de la ekzistantaj leĝoj: *ne ĉiu posedanto havas la ~on de sia posedaĵo; individua, kolektiva, komerca, literatura ~o. ~aĵo.* Objekto de ~o. ~i (tr). Ĝui la ~on de io. ~ulo. Tiu, kiu havas ~on super io. **Eks~iĝi.** Senigi iun je lia ~aĵo, laŭ leĝa proceduro k kun kompenso: *eks~igo pro publika utileco.*

proteino ☿. Granda grupo de nitrogenhavaj substancoj, komplikaj kombinaĵoj de aminoacidoj, kiuj estas, krom sukeroj k grasoj, la ĉefkonsistaĵo de la vivantaj korpoj: *ovoblankaĵo estas ~o.*

protezo ☿. Arto anstataŭigi naturan

organon aŭ korpoparton per artefarita peco: *~a aparato, kruro, dentaro.*

protono □. Pozitiva nukleono, atomkerno de malpeza hidrogeno.

protuberanco Z. 1 ♥ Elstarajo videbla sur la kranio. 2 ☼ Luma elstarajo, videbla sur la rando de la sundisko.

provincialismo Z. Lingva apartaĵo propra al provinco: *tiuj «novaj» vortoj prezentos nenion alian ol ~ojn de la unu lingvo internacia Z.*

prurigo ☿. Vario de jukanta haŭtmalsano.

psiko ALD ~ozo ☿. Mensa malsano ne kaŭzata, kiel la neŭrozo, de organa lezo aŭ difektiĝo: *mania-deprimiĝa ~ozo.* Kp PARANOJO, MITOMANIO, SKIZOFRENIO, MANIO, MELANKOLIO. ~astenio. ~ozo karakterizita per tim-obsedoj aŭ impulsobsedoj, k povanta iĝi delira. ~oneŭrozo. Mensa malsano, meza inter ~ozo k neŭrozo (ekz-e la histerio, la frua demenco ktp).

ptomaino ☿ ☿. Speco de — ofte tre toksaj — alkaloidoj aŭ organikaj bazoj, formiĝantaj en animalaj histoj dum putrado, aŭ eĉ dum vivo sub influo de iuj mikroboj.

***Pudro** ALD ~ujo. Malgranda skatolo, kun, ordinare, interna speguleto k ~ilo, kiun la virinoj kunportas en la mansako.

pugo ☿. La du gluteoj ĉe homo: *la bel~a Afrodita* (fama helena statuo); ~mezuro (por alĝustigo de jupo aŭ de pantalono).

pulovero. Trikitita torsovesto, kiun oni surmetas pasigante la kapon k la brakojn tra la tiucelaj aperturoj: *ferzea ~o kun rondigitaj ripoj.*

pum I Z Onomatopeo, esprimanta subitan k bruan falon.

pumo ☿. Arbogrumpa amerika rabobesto el la genro feliso, kun unukolora, flava felo, en Ameriko ofte nomata «leono» (*Felis concolor*).

pundo. Brita monunuo de kalkulo, valoranta 20 ŝilingojn (= sterlinga ~o).

punkoil (tr) ☿. Trabori per nadlo la parion de akcidenta aŭ natura kavaĵo de